

VICENT SANCHIS, director
SALVADOR COT, DAVID GONZÁLEZ,
LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNAZI
ARAGAY, ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles];
ALBERT BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports];
DAVID CASTILLO [Suplement Cultura]; MANEL
CASTILLA [Disseny]; SANTI GONZÁLEZ [Món];

PEPA MASÓ [Societat i Barcelona]; ÓSCAR
MONTFERRER [Comunicació]; ALBERT PLA [Edició];
CARLES PRATS [Opinió]; MONTSERRAT RIUS
[Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA
AVUI.CAT: SANTI MAYOR FARGUELL

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona

DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat

CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT
Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252
PUBLICITAT: PUBLIPRESS MEDIA, SA. www.publipressmedia.com. Tel.: 902 17 85 85

Barcelona: Diagonal, 475 - 08036. Tel.: 93 344 30 00; Madrid: María de Molina, 54, 4a - 28006. Tel.: 91 515 91 00;
Girona: Ctra. Barcelona, 12-14, 1r 6a - 17001. Tel.: 97 241 69 38; País Basc: Iruña, 1, entresòl esquerra - 48014.
Bilbao. Tel.: 94 475 54 25; País Valencià: Isabel la Catòlica, 8, despatx 14 - 46004. València Tel.: 96 353 06 20;
Andalusia: Edifici Cristina. c/ Almirante Lobo, 2, 4t esquerra - 41001. Sevilla. Tel.: 95 450 21 85.

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD. A efectes del que preveu l'article
32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL, s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat
de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

Joaquim Colominas

Professor de ciència política a la URL
quim.colominas@menta.net

La llei electoral que convé

Amb l'elaboració per part de destacats polítics de l'informe *Participació, representació, transparència*, per encàrrec del conseller de Governació, informe que hauria de servir de punt de partida als legisladors per elaborar la llei electoral, torna el debat a casa nostra sobre aquest element essencial de les democràcies. A l'espera de poder-ne fer una anàlisi més detallada, exposem unes consideracions.

1. EL SISTEMA ELECTORAL (conjunt d'elements que serveixen per transformar els vots dels ciutadans a les urnes en escons a les institucions) no és element neutre, políticament parlant. Tots els sistemes electorals produeixen uns efectes, sobrerrepresentant o subrepresentant uns partits.

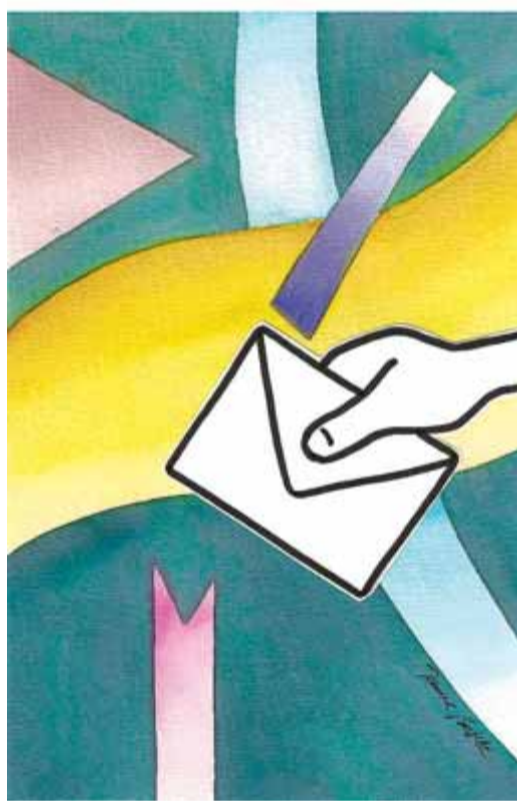
2. CATALUNYA NO TÉ UNA LLEI ELECTORAL pròpia. Les vuit eleccions que hi ha hagut al Parlament de Catalunya des del 1980 s'han regit per una normativa provisional, la prevista en la disposició transitòria quarta de l'Estatut d'Autonomia de 1979.

3. CONTRÀRIAMENT AL QUE S'HA DIT, el sistema provisional vigent no és la llei electoral de CiU, ja que aquesta formació era molt secundària en l'elaboració de l'Estatut del 79. En tot cas, és la normativa que es va acabar pactant entre un destacat membre de la UCD i un expert proposat per les forces catalanes majoritàries, PSC i PSUC.

4. HEM PERDUT MOLT DE TEMPS, certament. Però la veritat és que per fer el que han fet les restants comunitats (copiar el sistema espanyol adaptant a cada comunitat autònoma un sistema molt millorable), val més no haver fet res. La ciència política ha avançat molt en aquest àmbit i existeixen sistemes que afavoreixen una democràcia de més qualitat.

5. CADA SISTEMA ELECTORAL HA de respondre a les necessitats polítiques de cada país. I el sistema actual respon a les necessitats dels anys de la Transició. El 1977 i 1979 calia crear i consolidar un sistema de partits, ja que sense partits, no hi ha democràcia. I això ja s'ha aconseguit. Un sistema que dona molt

“Cal que apostem per un sistema que confii en els ciutadans, com a persones amb prou capacitat per entendre els afers col·lectius”

JAUME BATLLE

poder a les cúpules dels partits en la confecció de les llistes electorals, tancades i bloquejades (ells decideixen qui seran els candidats), i dona molt poca llibertat als ciutadans a l'hora de votar. Un sistema que obliga els diputats a mirar cap amunt, cap a les cúpules dels respectius partits, i no cap avall, cap als interessos dels ciutadans.

6. ARA, EN UNS MOMENTS D'ALTA DESAFECCIÓ política, les necessitats són unes altres. Ara cal apropar els diputats als ciutadans, augmentant el lligam entre uns i altres; permetre als diputats rendir comptes de la feina realitzada (molt superior del que pensa una majoria de ciutadans); seleccionar candidats més competius; assegurar que totes les parts del territori estiguin representades en el Parlament tot i mantenir els nivells de proporcionalitat.

7. PER ACONSEGUIR AQUESTS OBJECTIUS, i dins els paràmetres que estableix la Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (proporcionalitat i territorialitat), des de la ciència política sempre s'ha reconegut el sistema proporcional personalitzat, l'anomenat sistema alemany (sistema que dona dos vots a cada ciutadà), com el més desitjat, ja que reuneix el millor dels dos mons: el millor del sistema majoritari (el lligam i l'apropament dels diputats als ciutadans, a través de l'elecció per majoria simple d'un diputat per cada comarca o districte), i el millor del món proporcional (la representativitat de cada partit en relació amb els vots obtinguts).

8. I SI MIRÉSSIM, DONCS, PELS INTERESSOS dels ciutadans? La llei electoral no és la solució única dels mals de la democràcia, però n'és un element clau, que pot ajudar a recuperar la confiança de molts ciutadans en la política. En un temps en què el vot en blanc i l'abstenció baten rècords, cal que apostem per un sistema que confii en els ciutadans, com a persones amb prou capacitat per entendre els afers col·lectius. Per un sistema que els ciutadans vegin que el seu vot és important a l'hora de decidir els seus representants. Estem davant una gran ocasió per fer un pas important en aquesta direcció. Esperem que els diputats vulguin i sàpiguen aprofitar-la.

DE FIL DE VINT

Crisi a Ciutadans

Isabel-Clara Simó

Lamento que el partit dels Ciutadans passi tants tràngols. Sembla que han entrat en crisi per un problema de macrocefàlia: hi ha més directius que militants, i així no tens qui reparteixi pamflets; se'ls acusa d'inoperància, car, després d'escalfar escons tant de temps, encara hi ha gent que parla català; a més, Alberto Fernández Díaz ha dit que l'Ajuntament hauria de prohibir que la gent es despullés, en clara referència a Albert Rivera. Doncs mira, a mi m'encanta en Rivera despul·lat; Jordi Pujol no quedaria tan bé, despul·lat; ni Carod-Rovira; ni tan sols Maria Teresa Fernández de la Vega. M'encanta que existeixi aquest partit dels Ciutadans. Així, quan viatges i ho expliques, tothom queda meravellat. Diu que no hi ha precedent a Europa. Hi ha partits en defensa de moltes coses, però cap en contra d'una llengua. La resta del programa és per fer bonic.

Basant-me en aquesta simpatia, els ofereixo un parell de consells. No us ho prengueu com una insolència, sinó com una humil contribució, car, des de fora, de vegades les coses es veuen millor. De debò, no feu un partit espanyol, sinó català. No ho dic per patriotisme, Déu me'n guard: és que explicar els horrors de parlar català a Valladolid és una pèrdua de temps, per més que afegiu simpàtiques propostes de justícia social. El segon consell és que agafeu un bon dirigent. El millor seria Ponç Puigdevall –vestit–, que uneix a la seva immensa cultura una afilada intel·ligència. Corre el rumor que els seus nombrosos llibres sobre teoria literària –no sé si 12 o 14, sempre em descompto– se'ls saben de memòria tots els crítics europeus. Un luxe.

DES DEL MOLÍ

Esperit aventurer

Maria de la Pau Janer

Hi ha qui té esperit aventurer. Éssers que no dubten a l'hora d'enfrontar-se amb el món, deixar enrere els espais coneguts, i sortir a fer camí. Hi ha qui té l'esperit més quiet, sedentari, fet d'una voluntat

de no trobar sorpreses ni de sortir a l'encontre de l'inesperat. No sé quines circumstàncies determinen les característiques, més o menys aventureres, de cadascú. Això forma part del misteri de la pròpia naturalesa, on podem trobar criatures que es defensen i criatures que ataquen, éssers que es mouen i éssers quietes, l'activitat i l'immobilisme com un joc de contraris.

Un tren de mercaderies circulava per les muntanyes

Rocalloses canadenques. La ruta era llarga, per camins esquerps i difícils. Els vagons estaven plens de gra. Tres ossets s'hi instal·laren, probablement al Parc Nacional de Yoho. És possible que hi pujassin amb la seva mare, però ella abandonà el vagó abans que el tren es posàs en marxa. Els cadells decidiren continuar la ruta. Havien passat un llarg temps d'hibernació, tenien gana, i, sobretot, el desig de veure món.

Despertar-se d'un llarg son ens fa contemplar la vida amb més ganes de viure-la. Hi ha situacions que s'assemblen a un malson, pesat i duríssim. Quan aconseguim obrir-ne els ulls és com si retornàssim a la vida, a la possibilitat de tornar a mirar el cel i respirar l'aire del matí. Aleshores retorna l'afany d'aventura, que aquella mena d'hibernació forçosa havia mantingut en un estat de letargia. Hauríem de fer-nos-en enfor-

ra. Van trobar els tres ossets fugitius i els retornaren a casa, al parc on havien nascut. Dos dies més tard, però, van reprendre el camí.

A vegades, tres cadells d'ós ens expliquen que la vida és tornar-ho a intentar moltes vegades. Perseguir aquella ruta que ens havíem imaginat i no abandonar-la mai, malgrat els qui ens obliguen a saltar del vagó amb l'ànim d'interrompre el nostre viatge.